

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2003
IV. volební období

298

Senátní návrh

zákon
ze dne 2003,

kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČI. I

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 120/1962 Sb., zákona č. 53/1963 Sb., zákona č. 56/1965 Sb., zákona č. 81/1966 Sb., zákona č. 148/1969 Sb., zákona č. 45/1973 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 10/1989 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 47/1990 Sb., zákona č. 84/1990 Sb., zákona č. 175/1990 Sb., zákona č. 457/1990 Sb., zákona č. 545/1990 Sb., zákona č. 490/1991 Sb., zákona č. 557/1991 Sb., nálezů Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. října 1992 Sb., publikovaného v částce 93/1992 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 91/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 103/1997 Sb., zákona č. 253/1997 Sb., zákona č. 92/1998 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 96/1999 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 210/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 305/1999 Sb., zákona č. 327/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 405/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 139/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 3/2002 Sb., zákona č. 134/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb. a zákona č. 482/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 34 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) spáchal trestný čin ke škodě osoby blízké, mladší osmnácti let, těhotné, nemocné, vysokého věku nebo nemohoucí,“.

Dosavadní písmena d) až j) se označují jako písmena e) až k).

2. V § 167 odst. 1 se za slova „týrání svěřené osoby (§ 215),“ vkládají slova „týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 215a),“.

3. V § 168 odst. 1 se za slova „týrání svěřené osoby (§ 215),“ vkládají slova „týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 215a),“.

4. Za § 215 se vkládá nový § 215a, který včetně nadpisu zní:

„§ 215a

Týrání osoby žijící ve společném obydlí

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým způsobem nebo na více osobách,
nebo

b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu.“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část

Cílem návrhu je přispět k řešení problému tzv. domácího násilí. Domácí násilí jako společensky nežádoucí jednání není dosud specificky legislativně řešeno, a to ani trestně právně. Naopak ve společnosti převládá názor, že domácí násilí je problémem soukromým. Současná právní úprava tomuto lhostejnému přístupu k obětem domácího násilí svým způsobem přisvědčuje. Jednání zahrnované do termínu domácí násilí vychází ve většině případů najevo až v krajních případech, tj. ve stavu, kdy oběť nese jasné známky ublížení na zdraví, ale i tehdy bývá konfrontována s požadavkem (znakem) trestnosti útoku, totiž, že pracovní neschopnost oběti, jako následku tohoto trestného činu, musí trvat nejméně sedm dnů. Teprve v takovém případě se jedná o trestný čin ublížení na zdraví. Ne vždy (a dokonce málokdy) je však následkem domácího násilí sedmidenní pracovní neschopnost. Většinou se jedná o dlouhodobý systematický fyzický, psychický či ekonomický nátlak, jehož intenzita v konkrétním okamžiku není vždy tak vysoká, aby odůvodňovala zahájení trestního stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví.

Domácí násilí se děje z jiných důvodů a za jiným účelem než násilí na cizích lidech. Na rozdíl od násilí na cizích lidech nebývá jednorázové. Oběť domácího násilí má na pachatele, který je jejím manželem, druhem nebo dospělým dítětem atd., hlubokou psychickou vazbu, proto v některých případech domácí násilí z různých důvodů snáší (upadne např. do stavu naučené bezmoci). Společným rysem domácího násilí je, že pachatel zneužívá postavení, které má ve vztahu k osobám, jež jsou s ním spojeny materiální nebo citovou závislostí. Ty se stávají objektem stejného modelu násilného chování jako osoby svěřené (viz. trestný čin týrání svěřené osoby podle § 215 trestního zákona) včetně motivů a pohnutek, pouze s tím rozdílem, že oběti, jako osoby s plnou způsobilostí k právním úkonům, mají vytvořeny větší předpoklady proto, aby se mohly bránit. Ti, kteří se násilí dopouštějí, tak mají subjektivně „dobrý“ důvod k domněnce, že na takové jednání mají právo. Jak je vidět z průzkumů veřejného mínění, takové názorové klima panuje i ve velké části společnosti. Pravdivé vnímání domácího násilí zatěžují rovněž mýtus o „spoluvinně oběti“, o opilecké, kriminální či psychotické osobnosti pachatele, o intelektuálním či ekonomickém deficitu násilníka či oběti.

Nepřímou obětí domácího násilí praktikovaného mezi dospělými partnery jsou děti, jako přímí svědci předmětného jevu. Jedná se o následky v psychickém vývoji postižených dětí, poruchy osobnosti apod.

Platný trestní zákon je nyní způsobilý postihnout separátně řadu „tvrdých“ typů útoků domácího násilníka, které klasifikuje jako trestné činy omezování osobní svobody podle § 236, vydírání podle § 235, znásilnění podle § 241, útisku podle § 237, týrání svěřené osoby podle § 215, nebezpečného vyhrožování podle § 197a atd., a k dispozici jsou i některé přitěžující okolnosti pro druh a výměru trestu, avšak jejich obecné pojetí a stereotypy trestně právní praxe v jejich vnímání, zásadně znesnadňují aplikaci těchto nástrojů při eliminaci domácího násilí. Nebezpečnost a specifčnost jevu domácího násilí vyžaduje zavedení **nové skutkové podstaty trestného činu, založené na jiné podstatné, sjednocující náležitosti (znaku), než na jakých spočívají možnosti platné právní úpravy. Takovým rozhodným znakem je nepochybně místo trestného činu, tzn. společné obydlí, ve kterém se „za zavřenými dveřmi“, tj. se zneužitím privátnosti tohoto prostoru, odehrává (často zcela skrytě) týrání osob, především osob blízkých.**

Zkušenosti ze zemí, které domácí násilí trestně stíhají, ukazují, že již samotná hrozba trestního postihu nebo probíhající trestní stíhání vede v mnoha případech násilníka k tomu, že od takového jednání upustí.

Návrh zákona neklade nároky na státní rozpočet.

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodněprávními závazky České republiky a netýká se oblasti upravené evropským právem.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1. (§ 34)

Přítěžující okolnost, která navazuje na „týrání osoby žijící ve společném obydlí“, je formulována obecněji tak, aby postihla i obdobné zavrženíhodné jednání vůči osobám mladším osmnácti let, těhotným, nemocným, vysokého věku nebo nemohoucím, aniž by muselo jít o osoby blízké, které jsou vymezeny dostatečně ve stávajícím § 89 odst. 8 trestního zákona. Jiné formy bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti jsou kryty stávající přítěžující okolností podle platného § 34 písm. c) trestního zákona.

K bodům 2. a 3. (§ 167 a § 168)

Změna navazuje na novou úpravu navrženou pod bodem 4. Trestnost neoznámení a nepřekažení trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí je vyjádřením vůle postavit se principiálně proti postojům lhostejnosti vůči jevu domácího násilí. Oběť je izolována, bez pomoci, často v ničivé závislosti typu naučené bezmoci, vnější zásah je nezbytný.

K bodu 4. (§ 215a)

Navrhuje se vytvořit samostatnou skutkovou podstatu zahrnující pouze „domácí násilí“, neboť je třeba vyjádřit specifický znak tohoto trestného činu, že pachatelé, kteří týrají jiné osoby, tak činí vůči osobám blízkým a dalším osobám žijícím s nimi ve společném obydlí, v důsledku čehož je u nich dána specifická forma vzájemné závislosti vyplývající ze skutečnosti, že tyto osoby obývají společné obydlí, a proto jsou mezi nimi vytvořeny zvláštní vztahy vyplývající ze společného bydliště a zpravidla též mají ztíženou možnost toto společné obydlí opustit. Týrání se bude podle osnovy týkat jak osob blízkých (§ 89 odst. 8 trestního zákona), tak i jiných osob žijících ve společném obydlí.

Pod pojmem „týrání“ (již zavedený v platném ustanovení § 215 tr. zák. – týrání svěřené osoby) soudní praxe rozumí zlé nakládání se svěřenou osobou, vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které tato osoba pociťuje jako těžké příkoří (může jít o bití, pálení či jiné tělesné poškozování, ale i psychické a sexuální násilí, vydírání

nebo zneužívání, vyhrožování, nucení k ponižujícím úsluhám, k žebrotě nebo činnostem, které týranou osobu neúměrně fyzicky nebo psychicky zatěžují apod.). K tomu je třeba uvést, že trvalost pachatelova jednání je nutno posuzovat v závislosti na intenzitě zlého nakládání. Nevyžaduje se, aby šlo o jednání soustavné nebo delší dobu trvající [srov. odstavec 2 písm. b) § 215a]. Soudy rovněž správně dovozují, že týrání se může stát i opomenutím povinné péče (§ 89 odst. 2 trestního zákona), k níž byl pachatel povinen, jestliže svěřená

osoba vzhledem ke svému věku nebyla schopna sama se o sebe starat, například zanedbáním osobní hygieny dítěte, neposkytováním přiměřené stravy apod. (srov. R 11/1984, s. 83). Může jít, jak již bylo naznačeno, o zlé nakládání působením fyzických útrap, ale i o zlé nakládání v oblasti psychické.

Nevyžaduje se, aby u svěřené osoby vznikly následky na zdraví, ale musí jít o jednání, které týraná osoba pro jeho krutost, bezohlednost nebo bolestivost pociťuje jako těžké příkoří (srov. R 20/1984-I.).

Pokud jde o vymezení obytného prostoru používá návrh pojmu „společné obydlí“. Pojem „společné obydlí“ navazuje na pojem „obydlí“, který je vymezen v § 82 odst. 1 trestního řádu, jako „byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a prostory (příslušenství) k nim náležející“. Toto vymezení pokrývá tedy nejen byty, ale i rodinné domky, obytné chaty, hotelové domy, ubytovny, vysokoškolské koleje apod., tedy veškeré prostory sloužící k bydlení lidí. Tento pojem neklade důraz na vedení společné domácnosti, ale jen na faktický stav společného bydlení, ať už jeho důvodem je jakýkoli titul, např. vlastnictví nemovitosti, nájemní či podnájemní vztah i faktické společné bydlení na základě rodinných i jiných vztahů.

Pojmu „společného obydlí“ byla dána přednost před pojmem „společná domácnost“, který používá platný občanský zákoník (zák. č. 40/1964, ve znění pozdějších předpisů). Podle § 115 občanského zákoníku „domácnost tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby“, což je stav, kdy určité osoby společně a bez rozlišování hospodaří se svými příjmy, přičemž není třeba, aby všichni příslušníci domácnosti přispívali na společné potřeby pouze finančně (např. u nezletilých dětí bude určovat společnou domácnost s některým z rodičů dohoda těchto rodičů, popř. soudní rozhodnutí). Naproti tomu o společné uhrazování nákladů nejde tam, kde osoby sice bydlí ve společném bytě, ale hospodaří se svými příjmy odděleně (např. rozvedení manželé nebo vztah nájemce a podnájemce atd.). Jde tedy o užší vymezení než pojem „společné obydlí“, které by nepokrývalo např. týrání rozvedené manželky, která může jen obtížně sehnat vlastní byt, např. pro nedostatek finančních prostředků. Podobně by tomu bylo u chudého podnájemníka apod.

V okolnostech podmiňujících použití vyšší trestní sazby jsou použity okolnosti stejné jako v ustanovení § 215 trestního zákona o týrání svěřené osoby. **Při souběhu** trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 215a trestního zákona s trestným činem ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 trestního zákona je možná faktická konzumpce (srov. R 18/1963). Obdobně tomu je i u souběhu s nedbalostním trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 trestního zákona. Pokud jednání pachatele má za následek ublížení na zdraví, jak je v praxi obvyklé, jde zpravidla o vedlejší a méně významný následek hlavní trestné činnosti spočívající v týrání osoby. Z toho důvodu posouzení skutku jako závažnějšího trestného činu podle § 215a trestního zákona zpravidla fakticky konzumuje jeho posouzení jako méně závažného trestného činu ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 či § 223 trestního zákona. Vedlo-li by však týrání ke způsobení těžké újmy na zdraví nebo ke smrti týrané osoby, je to třeba vyjádřit souběhem trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 215a trestního zákona a trestného činu ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1, odst. 2 písm. c), příp. odst. 3 trestního zákona, popř. § 222 nebo § 224 trestního zákona, anebo dokonce trestného činu vraždy podle § 219 trestního zákona. Přitom je třeba vycházet z úvahy, že při způsobení závažnější poruchy zdraví by kvalifikace jednání bez použití souběhu trestných činů nevystihovala plně povahu činu (srov. R 11/1984, s. 84 až 85).

Sazby jsou v podstatě stejné jako u trestného činu týrání svěřené osoby podle § 215 trestního zákona s výjimkou spodní hranice sazby u odstavce 1 nového § 215a trestního zákona, kde je vyjádřena skutečnost, že vztah závislosti vyplývající ze společného bydlení může být podstatně volnější a méně intenzivní než vztah týrané osoby, která je v péči nebo výchově pachatele u § 215 trestního zákona.

K čl. II

Tříměsíční legisvakance zajišťuje dostatečnou dobu pro seznámení se orgánů činných v trestním řízení i české veřejnosti s novou úpravou.

V Praze dne 17. dubna 2003

Petr Pithart, v. r.
předseda Senátu

Platné znění částí zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, s vyznačením navrhovaných změn

§ 34

- Při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel
- a) spáchal trestný čin ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky,
  - b) spáchal trestný čin surovým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,

- c) spáchal trestný čin využívaje něčí bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,
d) spáchal trestný čin ke škodě osoby blízké, mladší osmnácti let, těhotné, nemocné, vysokého věku nebo nemohoucí,
e) spáchal trestný čin za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek,
f) trestným činem porušil zvláštní povinnost,
g) trestným činem způsobil vyšší škodu,
h) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení,
ch) svedl k trestnému činu jiného, zejména mladistvého,
i) trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,
j) spáchal více trestných činů, nebo
k) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, také tím, že se tohoto činu znovu dopustil proto, že se oddává zneužívání omamných nebo psychotropních látek a jedů.

xxxxxxxxxxxxxx

§ 167

Nepřekážení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované skutečnosti podle § 106, válečné zrady (§ 114), porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), padělání a pozměňování peněz (§ 140), nedovoleného překročení státní hranice podle § 171b odst. 2, 3, neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 178 odst. 3, obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188, týrání svěřené osoby (§ 215), **týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 215a)**, vraždy (§ 219), loupeže (§ 234), brání rukojmí (§ 234a), znásilnění (§ 241), pohlavního zneužívání podle § 242, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5, podílíctví podle § 251 odst. 3 a § 251a odst. 3, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 2 písm. a), zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 275 odst. 2 písm. a), porušování práv a chráněných zájmů vojáků podle § 279a odst. 3 a § 279b odst. 3, zběhnutí (§ 282) nebo ohrožení morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 2, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezbavuje pachatele trestnosti, týká-li se nepřekážení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované skutečnosti podle § 106 nebo genocidia (§ 259).

(3) Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

§ 168

Neoznámení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované skutečnosti (§ 106 a 107), porušování předpisů o

nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), padělání a pozměňování peněz (§ 140), neoprávněného nakládání s osobními údaji (§ 178 odst. 3), účasti na zločinném spolčení (§ 163a odst. 1), obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, týrání svěřené osoby (§ 215), **týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 215a)**, vraždy (§ 219), genocidia (§ 259) nebo používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, velitele nebo náčelníku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezabavuje pachatele trestnosti, týká-li se neoznámení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované skutečnosti (§ 106 a 107) nebo genocidia (§ 259).

(3) Oznamovací povinnosti nemá advokát nebo advokátní koncipient, který se dozví o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe. Oznamovací povinnost nemá také duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

xxxxxxxxxxxx

§ 215

Týrání svěřené osoby

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo na více osobách, nebo
- b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu.

§ 215a

Týrání osoby žijící ve společném obydlí

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo na více osobách, nebo**
- b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu.**